

PROGRAM RADA DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU ZA 2019. GODINU

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1 Nadzor nad zaštitom arhivskog gradiva u pismohranama stvaratelja/imatelja

Odjel za zaštitu arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva će i u 2019. godini obavljati redovite opće preglede prema detaljno izrađenom planu koji sadrži popis imatelja prve, druge, a ponekog i treće kategorije. Cilj pregleda je provjera stanja gradiva i utvrđivanje mjera zaštite kod ukupno 87 imatelja/stvaratelja na području nadležnosti Arhiva u Sisku. Imatelje arhivskog gradiva upozorit ćemo na novi Zakon o arhivskom gradivu i arhivima te na obveze koje za njih proizlaze iz nove regulative. Preglede ćemo obavljati prema područjima gradova i općina, kako slijedi:

Grad Glina.....	4
Grad Hrvatska Kostajnica.....	4
Grad Ivanić Grad.....	6
Grad Kutina.....	11
Grad Novska.....	6
Grad Petrinja.....	8
Grad Popovača.....	4
Grad Sisak.....	25
Općina Dvor.....	4
Općina Donji Kukuruzari.....	1
Općina Hrvatska Dubica.....	1
Općina Jasenovac.....	1
Općina Kloštar Ivanić.....	3
Općina Križ.....	2
Općina Lekenik.....	1
Općina Lipovljani.....	1
Općina Majur.....	1
Općina Martinska Ves.....	1
Općina Sunja.....	2
Općina Velika Ludina.....	1

O svakom obavljenom pregledu sastaviti će se zapisnik, utvrditi mjere zaštite, a po potrebi izdati i rješenje sa utvrđenim rokom njihova izvršenja. Tijekom pregleda pažnja će se obratiti načinu vođenja uredskog poslovanja, načinu odlaganja gradiva u pismohranu, pohrani podataka u elektroničkom obliku i njihovoj zaštiti, materijalno-fizičkoj zaštiti gradiva, izradi i primjeni propisa kao i evidencijama o gradivu.

U slučaju potrebe, žurno će se intervenirati radi pružanja stručne pomoći, te osiguranja odgovarajućeg smještaja gradiva. Poduzet ćemo i do 30-tak kontrolnih pregleda stanja u pismohranama stvaratelja s ciljem povećanja i ubrzanja učinkovitosti provođenja naloženih mjera zaštite gradiva. Registrirat će se i novoosnovane pismohrane.

1.2. Nadzor nad odabiranjem arhivskog gradiva u pismohranama

Na zahtjev imatelja, a u skladu sa zakonom i drugim propisima te na temelju posebnih propisa koje zajedno utvrđuju Arhiv i imatelji, obavljat ćemo nadzor nad odabiranjem arhivskog gradiva te odbacivanjem bezvrijedne registraturne mase.

Prema dosadašnjem iskustvu možemo predvidjeti 30 – 40 postupaka odabiranja arhivskog gradiva odnosno izlučivanja neodabranog.

1.3. Nadzor nad zbirkama i arhivskim gradivom u privatnom vlasništvu

Nastavit će se s nadopunjavanjem postojećih evidencija i po potrebi izraditi nove osnovne podatke o arhivskom gradivu koje se čuva izvan Arhiva, a u privatnom je vlasništvu. Posebnu pozornost posvetit ćemo, i u 2019. godine arhivskom gradivu vjerskih zajednica na sisačkom arhivskom području u smislu čl.29, Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/2018.)

1.4. Vrednovanje

1.4.1. Izrada posebnih popisa

Imatelje gradiva ćemo poticati na izradu posebnih popisa gradiva s rokovima čuvanja te na usklađivanje već postojećih s novim arhivskim propisima i pravilnicima. Arhiv će razmotriti svaku predloženu listu te dati mišljenje odnosno odobrenje istih.

1.5. Evidencije o arhivskom i registraturnom gradivu izvan Arhiva

Svi novi podaci prikupljeni prigodom općih i izvanrednih pregleda unosit će se u već postojeću bazu podataka za sve imatelje i stvaratelje arhivskog gradiva u Nacionalni arhivski informacijski sustav.

1.6. Preuzimanje arhivskog gradiva

1.6.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

Arhiv sustavno preuzima javno arhivsko gradivo tako da svake godine novim akvizicijama u Arhiv pristigne cca 200 do 300 d/m novoga gradiva. Nove akvizicije gradiva ćemo poduzimati u skladu s već utvrđenom prioriternom listom prema kojoj će prednost imati gradivo stvaratelja koje smo planirali preuzeti u prošlim izvještajnim razdobljima, no iz objektivnih okolnosti na koje nismo mogli utjecati još nije predano Arhivu, ali i gradivu fondova koje smo počeli preuzimati u proteklim godinama (veliki fondovi nastali radom stvaratelja sa kompliciranom i razvijenom strukturom). Nadalje prednost ćemo dati i gradivu stvaratelja I. kategorije, posebice upravnim i pravosudnim fondovima kao i gradivu stvaratelja iz oblasti gospodarstva nastalom u razdoblju bivše državne tvorevine SFRJ. Ukupna količina preuzetog gradiva u 2019. godini će iznositi **cca 283 d/m**.

U skladu s navedenim u 2019. planiramo nastaviti sa slijedećim preuzimanjima:

- Fond bivše **Skupštine općine Sisak** nastale u razdoblju od 1963. do 1993. godine, počeli smo preuzimati tijekom 2014. i nastavili preuzimati svake godine po nekoliko godišta gradiva ovoga fonda od imatelja: Ureda državne uprave Sisačko-moslavačke županije. Do sada preuzeto gradivo nastalo je zaključno sa 1988. godinom. Ovaj fond obuhvaća ukupno 280 d/m arhivskoga gradiva, a tijekom 2019. godine namjeravamo preuzeti gradivo daljnja 2 godišta (1992. – 1993.) u količini od cca 50 d/m. Ovime će ujedno biti i okončano preuzimanje ovoga fonda;
- Od istog imatelja, Ureda državne uprave Sisačko-moslavačke županije, započet ćemo preuzimati i fond bivše **Skupštine općine Kutina**. Ovaj je stvaratelj djelovao u razdoblju 1963. – 1992., a tijekom 2019. godine preuzet ćemo prvi dio gradiva ovoga fonda nastao kroz prvih 6 godina njegova djelovanja, od 1963. – 1968. u količini od 20 d/m.
- Od Petrokemije d.d. Kutina namjeravamo preuzeti gradivo koje je nastalo radom **INA – Tvornice petrokemijskih proizvoda** i to gradivo upravnih tijela i općih poslova nastalo u razdoblju od 1954. do 1994. godine i to u količini od 80 d/m. Ovo je nastavak sustavnog preuzimanja gradiva ovoga stvaratelja i njegovih prednika započeta 2012. godine.
- Od Općinskog suda u Sisku preuzet ćemo gradivo slijedećih stvaratelja: **Općinskog suda u Sisku, Općinskog suda u Petrinji, Općinskog suda u Glini, Općinskog suda u Gvozdu te Općinskog suda u Hrvatskoj Kostajnici**. Gradivo ovih stvaratelja nastalo je u razdoblju od 1953. – 1990. godine. Riječ je o količini od cca 83 d/m.
- Od **Privrede Petrinja**, preuzet ćemo gradivo nastalo radom ovoga stvaratelja u razdoblju od 1967. – 1995.g. u količini od oko 50 d/m.

1.6.2. Preuzimanje otkupom ili darovanjem

U skladu s realnim financijskim mogućnostima Arhiva nastaviti ćemo sa otkupom gradiva od privatnih imatelja, a u slučaju ponuda izuzetno vrijednih i rijetkih primjeraka arhivskoga gradiva uputit će se zahtjev državnom Povjerenstvu za otkup arhivskoga gradiva.

1.6.3. Evidencije o preuzimanju

Uz svaku akviziciju sastaviti će se zapisnik o primopredaji, odnosno kupoprodajni ugovor ili ugovor o darovanju te sve preuzeto gradivo upisati u Knjigu akvizicija u skladu sa važećim propisima. Slijedom toga nastaviti će se i s upisom podataka iz Knjige primljenog gradiva u odgovarajuću internetsku aplikaciju za evidentiranje i opis arhivskoga gradiva.

1.7. Stručna pomoć stvarateljima arhivskoga gradiva

1.7.1. Stručno usavršavanje djelatnika u pismohranama

Djelatnici Arhiva će na zahtjev imatelja i po potrebi, davati savjete o svim fazama obrade gradiva na terenu – pri izlučivanju, izradi popisa, pravilnika i posebnih lista gradiva, kao i davati upute o neophodnim uvjetima koji moraju vladati u prostorijama u kojima se odlaže i čuva arhivsko gradivo. Arhivare koji nemaju posložen stručni ispit poticati ćemo da tu obvezu riješe.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKIH FONDOVA I ZBIRKI U ARHIVU

U 2019. godini će se nastaviti s obradom fondova čije je sređivanje bilo planirano i započeto tijekom proteklih izvještajnih razdoblja. Pri tom ćemo stručno obraditi, sistematizirati i opisati još cca 150 d/m gradiva, izraditi 8 sumarnih inventara. Nastavit će se na popunjavanju podataka u dvije već postojeće elektroničke baze, a planiramo izraditi i 4 nove elektroničke baze za zbirke u Microsoft Excel programu.

Radit će se na stručnoj obradi slijedećih fondova i zbiraka:

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1992, 110 d/m

Gradivo ovoga arhivskog fonda pristiglo je u Arhiv u više navrata, 1979, 2011. i 2018. godine. Prvi dio (180 kutija) preuzet zajedno sa gradivom prednika Skupštine općine (NOO, MNO), tijekom 2011. preuzet je najveći dio gradiva nastao radom ovoga stvaratelja, a 2018.g. preuzete su od Ureda državne uprave i građevinske dozvola koje je izdala Skupština općine Novska. Sređivanje je započeto 2017. godine, a nastaviti će se i u 2019.

2.A.2. Fond br. 30: Skupština općine Sisak, 1963-1992.

Preuzimanje ovoga fonda u arhivska spremišta i dalje traje. Usporedo sa preuzimanjem narednih godišta gradiva nastalog radom ovoga stvaratelja (od 1992. do 1993.g) nastaviti ćemo i sa spajanjem projektne dokumentacije sa građevinskim i uporabnim dozvolama koja je za ova godišta u pismohrani čuvana odvojeno.

2.A.3. Fond br.963: Skupština općine Petrinja, 1963-1992, 107 d/m

Arhivsko gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv tijekom 2017. i 2018. godine u osnovno sređenom stanju. U drugoj polovici 2018. godine započelo se sa stručnom obradom, tj. detaljnijim sređivanjem i opisivanjem ove cjeline. Rad na obradi ovoga fonda nastaviti će se i u 2019. godini.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond/zbirka br. 901: Zemljišno-knjižni ured Kutina, 1861-1978, 364 knj., 274 sv., 43,55 d/m)

Gradivo je nastalo radom sudova u čijoj su nadležnosti bili gruntovni poslovi za kutinsko područje, od Kraljevskog sudbenog stola u Bjelovaru, Kotarskog suda u Kutini do Općinskog suda u Kutini. Zbirka sadrži posjedovne listove, napisnike, upisnike, imenike, poslovne iskaze i spise "Z" gore navedenih sudova u čijoj je nadležnosti ova gruntovnica u pojedinim vremenskim razdobljima djelovala. Tijekom 2019. godine započet će se rad na sređivanju i popisivanju ove zbirke.

2.D. Odgoj i obrazovanje

U 2019. godini planiramo obraditi više manjih fondova iz ove oblasti koji su preuzeti nakon Domovinskoga rata. Riječ je o sljedećim cjelinama:

2.D.1. Fond br. 858: Osnovna škola Drenov Bok, 1895-1963, 4 svežnja (preuzeto 2005.)

2.D.2. Fond br. 859: Osnovna škola Košutarica, 1892-1961, 1 knj., 4 sv

2.D.3. Fond br. 860: Osnovna škola Krapje, 1890-1961, 4 knj., 5 svež.

2.D.4. Fond br. 862: Osnovna škola Plesmo, 1934-1965, 43 knj (akv. 2005)

2.D.5. Fond br. 863: Osnovna škola Puska, 1905-1965, 1 knj, 2 svež.

2.D.6. Fond br. 864: Osnovna škola Tanac, 1954-1960, 35 knj.

2.D.7. Fond br. 865: Osnovna škola Uštica, 1838-1960, 59 knj.

Prethodno navedene fondove nužno je sumarno opisati (osnovno su sređeni), tj. izraditi za svaki sumarni inventar u skladu sa ISAD (G).

2.D.8. Fond br. 906: Osnovna škola Rade Grmuša - Ćiro Madžarac, Obljaj - Šibine, 1962-1990, 2 d/m

Ovaj je fond nužno arhivistički stručno obraditi i opisati tj. izraditi sumarni inventar u skladu sa standardom ISAD(g).

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Fond br. 918: Željezara Sisak (1946-2000), 1946-2000, 300 d/m

Stručna obrada ove arhivske cjeline nastavit će se i u 2019. godini. Pri tom planiramo obraditi tri serije dokumentacije i to RO Metalurško-valjaonička proizvodnja/Metaval: 14 d/m (bez tehničke dokumentacije), zatim RO Tehničke usluge 3 d/m (bez tehničke dokumentacije), a u posljednjem kvartalu 2019. i seriju Valjaonica tračnih gredica i šavnih cijevi: 91 d/m (osnovno sređivanje i odvajanje tehničke dokumentacije).

2.L. Zbirke

2.L.1. HR-DASK-282: Zbirka tiskovina, cca 16 d/m

Tijekom 2019. godine i ovu Zbirku ćemo detaljno obraditi, analitički popisati i opisati, tj. izraditi elektroničku bazu u koju će se upisati relevantni podaci za svaku opisnu jedinicu.

2.L.2. HR-DASK-587: Zbirka fotografija

U narednom planskom razdoblju nastaviti ćemo sa obradom do sada neevidentiranih fotografija koje posjeduje ovaj Arhiv. Rad na obradi ove Zbirke prekinut je radi odlaska djelatnice na porodiljni dopust, a nastaviti će se po povratku ista s dopusta, u zadnjem kvartalu 2019. godine. Riječ je o 1450 kontakt kopija nastalih iz negativa Zbirke fotografija Hrvatskog državnog arhiva (HR-HDA-1422: Agencije za fotodokumentaciju) ustupljenih Državnom arhivu u Sisku, jer se sadržajno odnose na sisačko arhivsko područje. Nastavit će se sa evidentiranjem i digitalnim snimanjem te unošenjem odgovarajućih podataka u elektroničku bazu ove zbirke.

2.L.3. HR-DASK-805: Zbirka grafika, 13 kom, 16. – 18. St.

Za ovu ćemo zbirku također izraditi e-bazu u koju ćemo upisati sve bitne opisne parametre za svaki pojedini komad zbirke. Tako ćemo stvoriti mogućnost lakšeg pretraživanja i razvoja zbirke.

2.L.4. HR-DASK-961: Zbirka fotografija obitelji Nikolić i Teslić, 1900. – 1945.

Kao i u prethodnom slučaju, obrada ove Zbirke planirana je u 2018., no, radi odlaska djelatnice na porodiljni dopust, rad na obradi nije niti započeo. Dakle, u slučaju ove cjeline radi se o 55 fotografija koje je Arhivu darovala sišćanka koja je potomak ove dvije obitelji međusobno povezane srodstvom. Riječ je o obiteljima sisačkog industrijalca Petra Teslića (Ostrovac, 1883. – Sisak 1936.) i liječnika infektologa Leonarda Nikolića (Šibenik 1911. – Sisak 1999.)

Ovu zbirku ćemo tijekom 2019. godine analitički popisati i opisati, izraditi elektroničku bazu sa analitičkim opisom te uz opis svake fotografije pohraniti i digitalnu kopiju. Na kraju ćemo izraditi i analitički inventar u skladu sa ISAAR(CPF).

2.L.5. Zbirka digitalnih zapisa

U 2019. godini nastaviti ćemo sa sistematizacijom i popisivanjem zapisa koje ovaj arhiv posjeduje u digitalnom obliku. Zapisi su pohranjeni dijelom na serveru Arhiva, dijelom na DVD i CD nosačima ili na eksternim diskovima. Čine ju sigurnosne kopije, ali i izvorni zapisi nastali u tom obliku. Kako bi se zbirka mogla evidentirati kao takva i konačno postati dostupna korisnicima, nužno ju je analitički obraditi, svaki snimak evidentirati i opisati u skladu sa postojećim standardima. Sistematizirani zapisi biti će popisani i opisani u posebnoj elektroničkoj bazi, izrađenoj, kao i u prethodnom slučaju, u Excel tablici. Dakako, riječ je o opisu na analitičkoj razini, tj. o opisu svakog pojedinog snimka.

Nastavit će se s upisom i ažuriranjem već upisanih podataka o fondovima i stvarateljima u Nacionalni arhivski informacijski sustav.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. 1. Preventivna zaštita – redoviti skrbnički poslovi

U okviru preventivne zaštite gradiva kontinuirano će se obavljati svi redoviti skrbnički poslovi u spremištima u Sisku i Petrinji i to: kontrola sigurnosti spremišta, izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje kao i kontrola mikroklimatskih uvjeta u spremištima. Poduzet će se sve potrebne radnje u slučaju eventualnih uočenih odmakâ od propisima i stručnim preporukama definiranih granica.

3.1.2. Digitalizacija arhivskoga gradiva

Arhiv će u skladu sa svojim snagama i mogućnostima, nastaviti sa skeniranjem i pohranjivanjem arhivskoga gradiva u digitalnom obliku na server Arhiva. Sve arhivsko gradivo koje će biti snimljeno za potrebe izložaba pohranit ćemo na server.

Ukoliko se kroz Nacionalni projekt „Digitalizacija kulturne baštine“ uspiju osigurati tehničke predispozicije (skeneri) i odgovarajuća sredstva za digitalizaciju arhivskoga gradiva, Arhiv će nastaviti sa snimanjem tehničke dokumentacije stvaratelja iz oblasti industrije (Željezara, Rafinerija, Dunavski Lloyd).

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOGA GRADIVA

4.1. Informacije korisnicima

Istraživačima i drugim korisnicima pružat ćemo na njihov zahtjev usmene i pismene informacije o arhivskom gradivu u svezi s pojedinim temama koje istražuju.

4.2. Čitaonica

U čitaonicama glavne zgrade Arhiva u Sisku kao i čitaonici SAC Petrinja izdavat će se arhivsko gradivo na korištenje, na temelju pisanih zahtjeva, a u svemu u skladu sa novim Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima te Pravilnikom o radu u čitaonici DASK. Vodit će se evidencija o korištenju gradiva, korisnicima i korištenom gradivu.

4.3. Korištenje gradiva u službene svrhe

Na službeni zahtjev gradivo ćemo izdavati na korištenje za potrebe državnih tijela i ustanova. Isto tako, na temelju službenog zahtjeva za posudbu, gradivo ćemo posuditi organima uprave, pravosuđa i dr. za službene potrebe.

4.4. Izdavanje preslika i podataka iz gradiva

Na zamolbe građana (korisnika) izdavat ćemo podatke iz gradiva, izvratke iz dokumenata i ovjerovljene prijepise dokumenata koji se čuvaju u Arhivu. Ukoliko se tražena dokumentacija

ne nalazi u Arhivu, uputit ćemo stranke kome se mogu obratiti. Prema dosadašnjoj praksi očekujemo do 600-tinjak zahtjeva godišnje.

4.5. Korištenje gradiva za izložbe

Prema službenom zahtjevu i unaprijed utvrđenim signaturama izdat će se gradivo za izložbe koje priređuju druge ustanove.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Stručni djelatnici arhiva će izmjenjivati stručna iskustva s djelatnicima drugih arhiva, pratiti stručnu periodiku i literaturu. Sudjelovat će na stručnim savjetovanjima, seminarima i predavanjima, pratiti trendove i nova dostignuća te ponude na tržištu vezane za najnovije oblike, načine i medije dugoročne pohrane podataka.

Arhiv će financijski i moralno poticati djelatnike na aktivno sudjelovanje na stručnim arhivističkim skupovima. Stručni djelatnici Arhiva sudjelovat će na 51. arhivističkom savjetovanju u listopadu 2019. godine u organizaciji Hrvatskog arhivističkog društva i jednog od državnih arhiva.

Pratiti ćemo ponuđene edukacijske sadržaje s ciljem istraživanja mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova za kulturne programe, ali i za programe povećanja energetske učinkovitosti objekata s ciljem dugoročnih ušteda na potrošnji energije kao i postizanja višeg stupnja energetskog certificiranja zgrada.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

Pratit će se izdavačka djelatnost u svrhu popune knjižnog fonda. Pri tom će prednost imati edicije objave gradiva, povijesnih tema – naročito lokalne povijesti, povijesti institucija, kao i izdanja iz oblasti arhivistike te pomoćnih povijesnih znanosti.

Sve novonabavljene knjige i časopisi bit će inventarizirane.

Knjige i časopisi će se na zahtjev istraživača izdavati na korištenje u čitaonici.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST

Ovisno o količini sredstava koja će biti osigurana za ove namjene Arhiv će nastojati nastaviti s organiziranjem manifestacija koje želimo pretvoriti u tradicionalne, poput Tjedna arhiva i obilježavanja Međunarodnog dana arhiva, prezentacije zvučnih zapisa iz kolekcije Kraker.

7.1. Međunarodni dan arhiva

Međunarodni dan arhiva od 2009. godine obilježava i Državni arhiv u Sisku. Obilježavanje MDA u okvirima hrvatske arhivske službe koordinira Hrvatsko arhivističko društvo pa je i tema obično unaprijed zadana. Tako je prijedlog teme za 2019. Godinu: „Bicikl, ljubavi

moja“, na što će ovaj Arhiv odgovoriti pripremom i postavom izložbe arhivskoga gradiva pod radnim naslovom: Biciklistički klub Dinamo, Sisak.

Navedeni naslov izložbe je radni naslov, a konačni ćemo formulirati kada istražimo izvore u potpunosti. Izložbom želimo predstaviti arhivsko gradivo koje posjeduje ovaj arhiv na zadanu temu („Bicikl, ljubavi moja“) koju je predložilo Predsjedništvo Hrvatskog arhivističkog društva. Gradivo koje čuva ovaj arhiv svjedoči o organiziranom bavljenju ovim sportom na sisačkom području odmah nakon II. svjetskog rata. No, u postav bismo uključili i materijal u vlasništvu privatnih kolekcionara s kojima Arhiv inače surađuje.

Izložbom ćemo predstaviti do 70 izložaka, fotografija i tekstualnih zapisa.

Izradit ćemo mali katalog sa kratkim uvodnim tekstom i popisom izložaka te popisom izvora i naravno, odgovarajućim odabirom ilustracija. Osim kataloga izradili bismo i pozivnicu u tiskanom i e-obliku.

Ovakva izložba namijenjena je širokoj publici od osnovnoškolskog uzrasta do umirovljenika. Potrudili bismo se u suradnji sa nastavnicima i profesorima lokalnih obrazovnih ustanova, organizirano dovesti skupine učenika kako osnovnih tako i srednjih škola.

Izložbu ćemo otvoriti, vjerojatno 10.06.2019. (ponedjeljak), a ostala bi otvorena sve do početka mjeseca studenog (ili do Tjedna arhiva – sredina studenog).

Ovakvim događanjima u Arhivu, predstavljamo ovu, inače „tihu“ djelatnost široj javnosti te ukazujemo na bogatstvo arhivskoga gradiva te mogućnosti njegova korištenja za široki spektar društvenih potreba. Pored toga, ovakvim događanjima obogaćujemo lokalnu kulturnu ponudu.

7.2. Serija predavanja u suradnji sa Društvom Terra banalis iz Gline pod naslovom: *Vojnici Banske krajine, rodovi vojske, odijevanje, naoružanje, svakodnevnica*

Seriju predavanja na temu: *Vojnici Banske krajine – rodovi vojske, odijevanje, naoružanje, svakodnevnica*, organizirali bismo u suradnji sa društvom Terra banalis (poučeni vrlo dobrim iskustvom naše slične suradnje iz 2016. godine!). Društvo je osnovano 2015. godine sa sjedištem u Glini, za istraživanje, vrednovanje, obnovu i prezentaciju kulturne baštine prostora koji se povijesno nazivao Banski kraj, Banska krajina, Banska granica, Banal Grenze, Banija, Banovina, itd., a geografski se nalazi u porječju Save, Gline, Kupe i Une, sa suhom međom prema Bosni i Hercegovini. Okuplja stručnjake i entuzijaste zainteresirane za istraživanje baštine Banovine. U aktivnosti istog uključeni su stručnjaci iz različitih institucija – Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Hrvatskog instituta za povijest, Hrvatskog državnog arhiva, Arheološkog muzeja u Zagrebu, Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture iz Siska, Srednje škole Glina i Srednje škole Topusko.

Serijom predavanja (prezentacija) o vojnicima Banske krajine, na način blizak široj publici (učenici, studenti, lokalno stanovništvo zainteresirano za ove teme) predstaviti ćemo saznanja istraživača povijesti (od kojih mnoga do sada nisu objavljivana) o odorama povijesnih postrojbi ovoga dijela bivše Vojne krajine kao i o vrstama postrojbi o kojima javnost vrlo malo zna. Seriju će činiti ukupno 5 predavanja sa temama:

1. Rodovi vojske na Banskoj krajini u 16. i 17. stoljeću (Prof. dr. sc. Nataša Štefanec, red. profesor na FFZG)
2. Uniformiranje 1. i 2. banske krajiške pješačke pukovnije (prof. Vladimir Brnardić, HTV)
3. Povijest Banske krajiške husarske pukovnije (prof. Vladimir Brnardić, HTV)
4. Oštrostrijelci i topnici na Banskoj krajini u 18. Stoljeću (dr.sc. Alexander Buczynski, IHP, izv. profesor na FFZG)
5. Osobno naoružanje banskih krajiških pukovnija 1741. – 1815. (Tomislav Aralica, dipl. iur.)

Od promidžbenih materijala izradili bismo deplijan kojim bismo najavili seriju sa tekstom najave te osnovnim podacima o naslovima prezentacija i autorima (predavačima). Za svaku pojedinu prezentaciju izradili bismo pozivnicu u e-obliku. Uz predavanja (prezentacije) predstaviti ćemo i slikovni materijal kojim autori raspolazu te izložiti izrađene replike pojedinih uniformi.

Sisačka Banovina jedno je od slabije naseljenih i manje razvijenih područja RH, a bremenito je poviješću i kulturno-povijesnim spomenicima koji zaslužuju pozornost i zaštitu. Ovom serijom pokušat ćemo informirati javnost o kulturnom bogatstvu ovoga kraja kao resursu (kulturni turizam, razvoj malih obrta....) s ciljem razvijanja svijesti o potrebi njegove zaštite. Smatramo da o vrijednosti koje društvo odnosno njegovi članovi pridaju baštini ovisi i prosudba i provedba mjera vezanih za očuvanje i njeno korištenje.

7.3. Tjedan arhiva

Tradiciju organiziranja manifestacije pod naslovom Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku planiramo nastaviti i u 2019. godini i to, ovaj puta, u tjednu od 18. do 23. studenog. Kroz različita javna događanja te otvorena vrata ustanove u navedenom tjednu namjeravamo progovoriti o arhivskoj djelatnosti općenito, osnovnim ciljevima i njenoj svrsi te u ovim okvirima ilustrirati i promovirati djelatnost te arhivsko gradivo Državnog arhiva u Sisku.

U okviru Tjedna arhiva 2019. u skladu sa svojim raspoloživim snagama planiramo:

- Postavljanje arhivističke **izložbe: VINOGRADARSTVO MOSLAVINE** (Otvorenje Tjedna i izložbe 18.11.)

Izložbom ćemo predstaviti prije svega arhivsko gradivo koje ovaj Arhiv posjeduje o razvoju vinogradarstva u Moslavini, a u suradnji sa Muzejom Moslavine iz Kutine izložbu ćemo i ilustrirati atraktivnijim izlošcima. Uz izložbu ćemo tiskati katalog sa tekstom o izložbi i razvoju vinogradarstva u Moslavini te kataloškim popisom izložaka. Katalog ćemo bogato opremiti ilustracijama arhivskoga gradiva i drugih eksponata.

- **Radionice za učenike osnovnih škola (2-4) na temu: „Obiteljsko stablo“**

U suradnji sa lokalnim osnovnim školama, tijekom Tjedna ćemo organizirati dvije do četiri radionice sa navedenom temom kroz koje ćemo upoznati učenike viših razreda sa metodama istraživanja arhivskoga gradiva, sa matičnim knjigama kao izvorom podataka za genealoška istraživanja. Programi svake pojedinačne radionice će biti posebno razrađeni, a odvijat će se pod vodstvom arhivistice specijalistice za novije arhivsko gradivo i arhivista iz Odjela za sređivanje i obradu arhivskoga gradiva Državnog arhiva u Sisku. Svaka radionica trajat će 45 minuta.

-Tjedan arhiva 2018. godine će biti i **tjedan otvorenih vrata** ove ustanove tijekom kojeg ćemo organizirati cjelodnevna dežurstva (od 8,00 do 20,00 sati). Kroz ovih pet radnih dana prema dogovoru sa prosvjetnim ustanovama na sisačkom arhivskom području, organizirat ćemo predavanja za skupine učenika srednjih i osnovnih škola uz stručno vodstvo kroz izložbu. Osim toga pripremiti ćemo i kratka, informativna predavanja o osnovnim pojmovima arhivistike, ciljevima arhivske službe, fundusu Državnog arhiva u Sisku, uz prezentaciju atraktivnijih i reprezentativnih primjeraka pojedinih arhivskih dokumenata, od povelja do filmskih zapisa. Obavijest o programu i sadržaju manifestacije, osim na web

stranicama DASK i u lokalnim javnim glasilima, poslat ćemo zajedno sa pozivnicama za otvorenje izložbe i Tjedna.

Kao osnovni promidžbeni materijal Tjedna, tiskat ćemo Program Tjedna DASK 2019. te izraditi pozivnice u tiskanom i e-obliku.

8. ZAPOSLENICI

S obzirom na vidno povećanje opsega posla u Državnom arhivu u Sisku do kojeg dolazi dijelom zbog povećanih spremišnih kapaciteta zahvaljujući kojima Arhiv konačno može preuzimati gradivo koje je godinama čekalo adekvatan smještaj, a dijelom i zbog povećanih potreba zajednice sa korištenjem arhivskoga gradiva, tijekom 2019. godine zatražiti ćemo suglasnost Ministarstva kulture za zapošljavanje dvoje novih stručnih djelatnika.

Ravnateljica:

Nela Kušanić, dipl. polit.

Klasa: 612-06/18-01/22
Urbroj: 2176-81-18-01
U Sisku, 20.07.2018.g.